

Rok 1909.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXI. — Wydana i rozesłana dnia 27. kwietnia 1909.

Treść: № 60. Układ, dotyczący postępowania w sprawach cywilnych, zawarty w dniu 17. lipca 1905 pomiędzy Austro-Węgrami, Państwem niemieckiem, Belgią, Danią, Hiszpanią, Francją, Włochami, Luksemburgiem, Norwegią, Niderlandami, Portugalią, Rumunią, Rosją, Szwecją i Szwajcaryą.

60.

Układ,

dotyczący postępowania w sprawach cywilnych, zawarty w dniu 17. lipca 1905 pomiędzy Austro-Węgrami, Państwem niemieckiem, Belgią, Danią, Hiszpanią, Francją, Włochami, Luksemburgiem, Norwegią, Niderlandami, Portugalią, Rumunią, Rosją, Szwecją i Szwajcaryą.

(Układ procesowy, zawarty w Hadze.)

(Ratyfikowany przez Jego C. i K. Apostolską Mość w dniu 15. kwietnia 1909, dokument ratyfikacyjny złożono w Hadze dnia 24. kwietnia 1909.)

Nos Franciscus Josephus Primus,
 divina favente clementia
 Austriae Imperator, Bohemiae Rex etc. et Hungariae
 Rex Apostolicus,

Notum testatumque omnibus et singulis quorum interest tenore praesentium facimus:

Posteaquam a plenipotentariis Nostris atque ab illis plurium potestatum ad determinandas quasdam juris civilis inter gentes vigentis quaestiones, ordinem litium civilium spectantes, praevio collatis consiliis mutuisque deliberationibus conventio die decima septima mensis Julii anni millesimi nongentesimi quinti Hagae inita et signata fuit tenoris sequentis:

(Text oryginalny.)

Convention relative à la procédure civile.

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire Allemand; Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc. et Roi Apostolique de Hongrie, pour l'Autriche et pour la Hongrie; Sa Majesté le Roi des Belges; Sa Majesté le Roi de Danemark; Sa Majesté le Roi d'Espagne; le Président de la République Française; Sa Majesté le Roi d'Italie; Son Altesse royale le Grand-duc de Luxembourg, Duc de Nassau; Sa Majesté le Roi de Norvège; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas; Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc., etc.; Sa Majesté le Roi de Roumanie; Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies; Sa Majesté le Roi de Suède, et le Conseil Fédéral Suisse,

Désirant apporter à la Convention du 14 Novembre 1896 les améliorations suggérées par l'expérience,

Ont résolu de conclure une nouvelle Convention à cet effet et ont, en conséquence, nommé pour Leurs plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire Allemand:

M.M. de Schloezer, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas, et le Docteur Johannes Kriege, Son Conseiller Intime de Légation;

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:

M. le Comte Christophe de Wydenbruck, Son Conseiller intime et Chambellan, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Pour l'Autriche:

M. le Chevalier Robert Holzknacht de Hort, Chef de section au Ministère Impérial Royal autrichien de la Justice;

(Przekład.)

Układ, dotyczący postępowania w sprawach cywilnych.

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski, w imieniu Państwa niemieckiego; Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Apostolski Król węgierski, za Austryę i Węgry; Najjaśniejszy Król Belgów; Najjaśniejszy Król duński; Najjaśniejszy Król hiszpański; Prezydent Rzeczypospolitej francuskiej; Najjaśniejszy Król włoski; Jego Królewska Wysokość Wielki Książę luksemburski, Książę nassauski; Najjaśniejszy Król norweski; Najjaśniejsza Królowa Niderlandów; Najjaśniejszy Król Portugalii i Algarbii etc. etc.; Najjaśniejszy Król rumuński; Najjaśniejszy Cesarz wszech Rosyan; Najjaśniejszy Król szwedzi i Rada związkowa szwajcarska,

ożywni chęcią wprowadzenia do układu z dnia 14. listopada 1896 ulepszeń, wskazanych stosownie do poczynionych doświadczeń,

postanowili zawrzeć w tym celu nowy układ i zamianowali wskutek tego Swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski, w imieniu Państwa niemieckiego:

Swego nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Najjaśniejszej Królowej Niderlandów pana von Schloezer oraz Swego tajnego radcę legacyjnego pana Dra Johannes Kriege;

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski etc. i Apostolski Król węgierski:

Za Austryę i za Węgry:

Swego tajnego radcę i podkomorzego, nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Najjaśniejszej Królowej Niderlandów hrabiego Krzysztofa von Wydenbruck;

za Austryę:

szefa sekcji w c. k. austriackiem Ministerstwie sprawiedliwości pana Roberta Holzknachta von Hort;

Pour la Hongrie:

M. Gustave Töry, Secrétaire d'Etat au Ministère Royal hongrois de la Justice;

Sa Majesté le Roi des Belges:

M.M. le Baron Guillaume, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas et A. van den Bulcke, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire, Directeur-Général au Ministère des Affaires Etrangères;

Sa Majesté le Roi de Danemark:

M. J. W. de Grevenkop Castenskjold, Son Chambellan, Son Ministre-Résident près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté le Roi d'Espagne:

M. Arturo de Bager, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Le Président de la République Française:

M.M. de Monbel, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République Française près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas, et Louis Renault, Professeur de Droit International à l'Université de Paris, Jurisconsulte du Ministère des Affaires Etrangères;

Sa Majesté le Roi d'Italie:

M. Salvatore Tugini, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg, Duc de Nassau:

M. le Comte de Villers, Son Chargé d'Affaires à Berlin;

Sa Majesté le Roi de Norvège:

M. F. Hagerup, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:

M.M. le Jonkheer W. M. de Weede de Berencamp, Son Ministre des Affaires Etrangères, J. A. Loeff, Son Ministre de la Justice, et T. M. C. Asser, Son Ministre d'Etat, Membre du Conseil

za Węgry:

sekretarza stanu w królewsko-węgierskiem Ministerstwie sprawiedliwości pana Gustawa Töry;

Najjaśniejszy Król Belgów:

Swego nadzwyczajnego posła i upełnomocnionego ministra przy Najjaśniejszej Królowej Niderlandów barona Guillaume oraz Swego nadzwyczajnego posła i upełnomocnionego ministra, generalnego dyrektora w urzędzie spraw zagranicznych pana A. van den Bulcke;

Najjaśniejszy Król duński:

Swego podkomorzego i ministra-rezydenta przy Najjaśniejszej Królowej Niderlandów pana J. W. de Grevenkop Castenskjold;

Najjaśniejszy Król hiszpański:

Swego nadzwyczajnego posła i upełnomocnionego ministra przy Najjaśniejszej Królowej Niderlandów pana Artura de Bager;

Prezydent Rzeczypospolitej francuskiej:

Nadzwyczajnego posła i upełnomocnionego ministra Rzeczypospolitej francuskiej przy Najjaśniejszej Królowej Niderlandów pana de Monbel oraz profesora prawa międzynarodowego na Uniwersytecie paryskim, doradcę prawnego Urzędu spraw zagranicznych, pana Louis Renault;

Najjaśniejszy Król włoski:

Swego nadzwyczajnego posła i upełnomocnionego ministra przy Najjaśniejszej Królowej Niderlandów pana Salvatore Tugini;

Jego Królewska Wysokość Włelki Książę luksemburski, Książę nassauski:

Swego ajenta dyplomatycznego w Berlinie hrabiego de Villers;

Najjaśniejszy Król norweski:

Swego nadzwyczajnego posła i upełnomocnionego ministra przy Najjaśniejszej Królowej Niderlandów pana F. Hagerup;

Najjaśniejsza Królowa Niderlandów:

Swego ministra spraw zewnętrznych Jonkheera W. M. de Weede de Berencamp, Swego ministra sprawiedliwości pana J. A. Loeff i Swego Ministra stanu, członka rady stanu, przewodniczą-

d'Etat, Président de la Commission Royale de Droit International Privé, Président des Conférences de Droit International Privé;

Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc., etc.:

M. le Comte de Selir, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté le Roi de Roumanie:

M. E. Mavrocordato, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies:

M. N. Tcharykow, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Sa Majesté le Roi de Suède:

M. le Baron Falkenberg, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas;

Le Conseil Fédéral Suisse:

M. G. Carlin, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la Confédération Suisse près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

I. Communication d'actes judiciaires et extra-judiciaires.

Article 1.

En matière civile ou commerciale, les significations d'actes à destination de personnes se trouvant à l'étranger se feront, dans les Etats contractants, sur une demande du consul de l'Etat requérant adressée à l'autorité qui sera désignée par l'Etat requis. La demande contenant l'indication de l'autorité de qui émane l'acte transmis, le nom et la qualité des parties, l'adresse du destinataire, la nature de l'acte dont il s'agit, doit être rédigée dans la langue de l'autorité requise. Cette autorité enverra au consul la pièce prouvant la signification ou indiquant le fait qui l'a empêchée.

cego królewskiej komisji dla międzynarodowego prawa prywatnego, przewodniczącego konferencji dla międzynarodowego prawa prywatnego pana T. M. C. Asser;

Najjaśniejszy Król Portugalii i Algarbii etc. etc.:

Swego nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Najjaśniejszej Królowej Niderlandów hrabiego von Selir;

Najjaśniejszy Król rumuński:

Swego nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Najjaśniejszej Królowej Niderlandów pana E. Mavrocordato;

Najjaśniejszy Cesarz wszech Rosyan:

Swego nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Najjaśniejszej Królowej Niderlandów pana N. Tcharykow;

Najjaśniejszy Król szwedcki:

Swego nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Najjaśniejszej Królowej Niderlandów barona Falkenberg;

Rada związkowa szwajcarska:

Szwajcarskiego nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Najjaśniejszej Królowej Niderlandów pana G. Carlin,

którzy po wzajemnem udzieleniu sobie pełnomocnictw, uznanych za dobre i należyte co do formy, zgodzili się na następujące postanowienia:

I. Udzielanie aktów sądowych i pozasądowych.

Artykuł 1.

W obrębie Państw umawiających się doręcza się w sprawach cywilnych lub handlowych pisma przeznaczone dla pewnej za granicą przebywającej osoby na żądanie konsula Państwa rekwirującego. Żądanie to należy wystosować do władzy, którą wskaże Państwo rekwirowane. Żądanie winno wymieniać władzę, od której pochodzi przesłane pismo, tudzież podawać nazwiska i charakterystron, adres odbiorcy oraz rzekąd odnośnego pisma i musi być wygotowane w języku władzy rekwirowanej. Władza ta winna przesłać konsulowi dokument, udowadniający skutecznienie doręczenia albo podający okoliczność, która uniemożliwiła doręczenie.

Toutes les difficultés qui s'élèveraient à l'occasion de la demande du consul seront réglées par la voie diplomatique.

Chaque Etat contractant peut déclarer, par une communication adressée aux autres Etats contractants, qu'il entend que la demande de signification à faire sur son territoire, contenant les mentions indiquées à l'alinéa 1er, lui soit adressée par la voie diplomatique.

Les dispositions qui précèdent ne s'opposent pas à ce que deux Etats contractants s'entendent pour admettre la communication directe entre leurs autorités respectives.

Article 2.

La signification se fera par les soins de l'autorité compétente de l'Etat requis. Cette autorité, sauf les cas prévus dans l'article 3, pourra se borner à effectuer la signification par la remise de l'acte au destinataire qui l'accepte volontairement.

Article 3.

Si l'acte à signifier est rédigé, soit dans la langue de l'autorité requise, soit dans la langue convenue entre les deux Etats intéressés, ou s'il est accompagné d'une traduction dans l'une de ces langues, l'autorité requise, au cas où le désir lui en serait exprimé dans la demande, fera signifier l'acte dans la forme prescrite par sa législation intérieure pour l'exécution de significations analogues, ou dans une forme spéciale, pourvu qu'elle ne soit pas contraire à cette législation. Si un pareil désir n'est pas exprimé, l'autorité requise cherchera d'abord à effectuer la remise dans les termes de l'article 2.

Sauf entente contraire, la traduction prévue dans l'alinéa précédent sera certifiée conforme par l'agent diplomatique ou consulaire de l'Etat requérant ou par un traducteur assermenté de l'Etat requis.

Article 4.

L'exécution de la signification prévue par les articles 1, 2 et 3 ne pourra être refusée que si l'Etat, sur le territoire duquel elle devrait être faite, la juge de nature à porter atteinte à sa souveraineté ou à sa sécurité.

Article 5.

La preuve de la signification se fera au moyen, soit d'un récépissé daté et légalisé du destinataire, soit d'une attestation de l'autorité de l'Etat requis,

Wszelkie trudności, któreby wynikły z powodu żądania postawionego przez konsula, należy wyrównać drogą dyplomatyczną.

Każde z Państw umawiających się może w zaawizowaniu, wystosowaniem do innych Państw umawiających się, wyrazić życzenie, aby żądanie względem uskutecznienia doręczenia na jego obszarze, obejmujące szczegóły wymienione w ustępie 1., było mu przesłane drogą dyplomatyczną.

Postanowienia powyższe nie wykluczają tego, iż dwa z pośród Państw umawiających się zgodzą się na dopuszczenie bezpośredniej komunikacji pomiędzy obustronnymi władzami.

Artykuł 2.

Doręczenie ma być uskutecznione przez właściwą władzę Państwa rekwirowanego. Władza ta może ograniczyć się z wyjątkiem wypadków, wymienionych w artykule 3., do tego, iż wykona doręczenie przez oddanie pisma odbiorcy, o ile on gotów jest do jego przyjęcia.

Artykuł 3.

Jeżeli pismo, które ma być doręczone, wystosowane jest w języku władzy rekwirowanej albo w języku, na który zgodziły się oba Państwa interesowane, albo jeżeli jest zaopatrzone w przekład na jeden z tych języków, wówczas władza rekwirowana zarządzi, o ile w rekwizycyi wyrażono odnośne życzenie, doręczenie pisma w sposób, przepisany jej własnym ustawodawstwem co do przedsięwzięcia podobnych doręczeń, albo w pewien szczególny sposób, jeżeli tenże nie sprzeciwia się jej ustawodawstwu. O ile życzenia takiego nie wyrażono, będzie władza rekwirowana próbować przede wszystkim uskutecznić doręczenie według przepisów artykułu 2.

Z zastrzeżeniem odmiennej umowy winien przekład, wspomniany w ustępie poprzedzającym, być uwierzytelniony przez dyplomatycznego lub konsularnego przedstawiciela Państwa rekwirowanego albo przez zaprzysiężonego tłumacza Państwa rekwirowanego.

Artykuł 4.

Doręczenia w myśl artykułu 1., 2. i 3. można odmówić jedynie wówczas, jeżeli ono według zapatrywania Państwa, na którego obszarze ma być przedsięwzięte, mogłoby uchybić jego prawom zwierzchniczym lub zagrażać jego bezpieczeństwu.

Artykuł 5.

Jako dowód doręczenia służyć będzie albo potwierdzenie odbioru ze strony odbiorcy, zaopatrzone datą i uwierzytelnione, albo poświadczenie wysta-

constatant le fait, la forme et la date de la signification.

Si l'acte à signifier a été transmis en double exemplaire, le récépissé ou l'attestation doit se trouver sur l'un des doubles ou y être annexé.

Article 6.

Les dispositions des articles qui précèdent ne s'opposent pas:

1° à la faculté d'adresser directement par la voie de la poste des actes aux intéressés se trouvant à l'étranger;

2° à la faculté pour les intéressés de faire faire des significations directement par les soins des officiers ministériels ou des fonctionnaires compétents du pays de destination;

3° à la faculté pour chaque Etat de faire faire directement, par les soins de ses agents diplomatiques ou consulaires, les significations destinées aux personnes se trouvant à l'étranger.

Dans chacun de ces cas, la faculté prévue n'existe que si des conventions intervenues entre les Etats intéressés l'admettent ou si, à défaut de conventions, l'Etat sur le territoire duquel la signification doit être faite ne s'y oppose pas. Cet Etat ne pourra s'y opposer lorsque, dans le cas de l'alinéa 1er numéro 3, l'acte doit être signifié sans contrainte à un ressortissant de l'Etat requérant.

Article 7.

Les significations ne pourront donner lieu au remboursement de taxes ou de frais de quelque nature que ce soit.

Toutefois, sauf entente contraire, l'Etat requis aura le droit d'exiger de l'Etat requérant le remboursement des frais occasionnés par l'intervention d'un officier ministériel ou par l'emploi d'une forme spéciale dans les cas de l'article 3.

II. Commissions rogatoires.

Article 8.

En matière civile ou commerciale, l'autorité judiciaire d'un Etat contractant pourra, conformément aux dispositions de sa législation, s'adresser par commission rogatoire à l'autorité compétente d'un autre Etat contractant pour lui demander de faire, dans son ressort, soit un acte d'instruction, soit d'autres actes judiciaires.

wione przez władzę Państwa rekwirowanego, z którego powinien być widoczny fakt, sposób i czas doręczenia.

Jeżeli pismo przeznaczone do doręczenia przesłano w podwójnym wygotowaniu, wówczas należy potwierdzenie odbioru lub poświadczenie władzy umieścić na jednym z obu wygotowań albo dołączyć do niego.

Artykuł 6.

Postanowienia artykułów poprzedzających nie wykluczają tego:

1. iż pisma doręczane będą osobom interesowanym, przebywającym za granicą, wprost przez pocztę;

2. iż interesowani spowodują uskutecznienie doręczenia wprost przez urzędników wykonawczych lub innych urzędników, powołanych do tego w kraju, gdzie doręczenie ma nastąpić;

3. iż każde Państwo zarządzi doręczanie pism, przeznaczonych dla pewnej za granicą przebywającej osoby, wprost za pośrednictwem swych zastępców dyplomatycznych lub konsularnych.

Sposoby doręczenia, przewidziane w każdym z tych wypadków, są jednak dopuszczalne tylko o tyle, o ile układy zawarte między Państwami interesowanymi zezwalają na nie, albo o ile w braku układów Państwo, na którego obszarze doręczenie ma być uskutecznione, nie sprzeciwia się temuż. Państwo to nie może sprzeciwiać się, jeżeli w wypadku ustępu 1., l. 3. pismo ma być doręczone obywatelowi Państwa rekwirowanego bez użycia przymusu.

Artykuł 7.

Z powodu doręczeń nie ma miejsca zwrot należytości lub wydatków jakiegokolwiek rodzaju.

Z zastrzeżeniem odmiennego układu może jednak Państwo rekwirowane zażądać od Państwa rekwirowującego zwrotu wydatków, które wynikły wskutek współdziałania urzędnika wykonawczego albo w przypadkach artykułu 3. przez zastosowanie szczególnej formy doręczenia.

II. Rekwizycye.

Artykuł 8.

W sprawach cywilnych lub handlowych może władza sądowa każdego z Państw umawiających się odnosić się stosownie do przepisów swego ustawodawstwa drogą rekwizycji do właściwej władzy innego z Państw umawiających się z żądaniem, by władza ta przedsięwzięła w granicach swego zakresu działania pewną czynność procesową lub inne czynności sądowe.

Article 9.

Les commissions rogatoires seront transmises par le consul de l'Etat requérant à l'autorité qui sera désignée par l'Etat requis. Cette autorité enverra au consul la pièce constatant l'exécution de la commission rogatoire ou indiquant le fait qui en a empêché l'exécution.

Toutes les difficultés qui s'élèveraient à l'occasion de cette transmission seront réglées par la voie diplomatique.

Chaque Etat contractant peut déclarer, par une communication adressée aux autres Etats contractants, qu'il entend que les commissions rogatoires à exécuter sur son territoire lui soient transmises par la voie diplomatique.

Les dispositions qui précèdent ne s'opposent pas à ce que deux Etats contractants s'entendent pour admettre la transmission directe des commissions rogatoires entre leurs autorités respectives.

Article 10.

Sauf entente contraire, la commission rogatoire doit être rédigée, soit dans la langue de l'autorité requise, soit dans la langue convenue entre les deux Etats intéressés, ou bien elle doit être accompagnée d'une traduction faite dans une de ces langues et certifiée conforme par un agent diplomatique ou consulaire de l'Etat requérant ou par un traducteur assermenté de l'Etat requis.

Article 11.

L'autorité judiciaire à laquelle la commission rogatoire est adressée sera obligée d'y satisfaire en usant des mêmes moyens de contrainte que pour l'exécution d'une commission des autorités de l'Etat requis ou d'une demande formée à cet effet par une partie intéressée. Ces moyens de contrainte ne sont pas nécessairement employés s'il s'agit de la comparution de parties en cause.

L'autorité requérante sera, si elle le demande, informée de la date et du lieu où il sera procédé à la mesure sollicitée, afin que la partie intéressée soit en état d'y assister.

L'exécution de la commission rogatoire ne pourra être refusée que:

1° si l'authenticité du document n'est pas établie;

2° si, dans l'Etat requis, l'exécution de la commission rogatoire ne rentre pas dans les attributions du pouvoir judiciaire;

Artykuł 9.

Rekwizycje mają być przesyłane władzy, którą wyznaczy Państwo rekwirowane, za pośrednictwem konsula Państwa rekwirującego. Władza ta prześle konsulowi pismo, stwierdzające załatwienie żądania lub okoliczność, która stanęła załatwieniu na przeszkodzie.

Wszelkie trudności, któreby ewentualnie wynikły z powodu przesyłania rekwizycji, należy wyrównać drogą dyplomatyczną.

Każde z Państw umawiających się może w zawiadomieniu, wystosowanym do innych Państw umawiających się, wyrazić życzenie, aby rekwizycje, które mają być wykonane na jego obszarze, były mu przesyłane drogą dyplomatyczną.

Postanowienia powyższe nie wykluczają tego, iż dwa z pośród Państw umawiających się zgodzą się na dopuszczenie bezpośredniej komunikacji pomiędzy obustronnymi władzami przy przesyłaniu rekwizycji.

Artykuł 10.

Z zastrzeżeniem odmiennej umowy należy wystosować rekwizycję w języku władzy rekwirowanej albo w języku, na który zgodziły się oba Państwa interesowane, albo też zaopatrzyć ją w przekład na jeden z tych języków, który musi być uwierzytelniony przez dyplomatycznego lub konsularnego przedstawiciela Państwa rekwirującego albo przez zaprzysiężonego tłumacza Państwa rekwirowanego.

Artykuł 11.

Władza sądowa, do której wystosowano rekwizycję, winna uczynić jej zażość i użyć przytem tychsanych środków przymusowych, co przy załatwianiu wezwania o udzielenie pomocy prawnej, pochodzącego od władz Państwa rekwirowanego, lub wniosku, postawionego w tym względzie przez stronę interesowaną. Nie potrzeba używać tych środków przymusowych, jeżeli rozchodzi się o osobiste stawienie się stron spornych.

Na żądanie władzy rekwirującej należy ją zawiadomić o czasie i miejscu przedsięwzięcia żądanej czynności w tym celu, aby strona interesowana mogła być przytem obecna.

Tylko wówczas można odmówić wykonania rekwizycji:

1. jeżeli autentyczność dokumentu nie jest pewna;

2. jeżeli załatwienie żądania nie należy w Państwie rekwirowanym do zakresu działania władzy sądowej;

3° si l'Etat sur le territoire duquel l'exécution devrait avoir lieu la juge de nature à porter atteinte à sa souveraineté ou à sa sécurité.

Article 12.

En cas d'incompétence de l'autorité requise, la commission rogatoire sera transmise d'office à l'autorité judiciaire compétente du même Etat, suivant les règles établies par la législation de celui-ci.

Article 13.

Dans tous les cas où la commission rogatoire n'est pas exécutée par l'autorité requise, celle-ci en informera immédiatement l'autorité requérante, en indiquant, dans le cas de l'article 11, les raisons pour lesquelles l'exécution de la commission rogatoire a été refusée et, dans le cas de l'article 12, l'autorité à laquelle la commission est transmise.

Article 14.

L'autorité judiciaire qui procède à l'exécution d'une commission rogatoire appliquera les lois de son pays, en ce qui concerne les formes à suivre.

Toutefois, il sera déféré à la demande de l'autorité requérante, tendant à ce qu'il soit procédé suivant une forme spéciale, pourvu que cette forme ne soit pas contraire à la législation de l'Etat requis.

Article 15.

Les dispositions des articles qui précèdent n'excluent pas la faculté pour chaque Etat de faire exécuter directement par ses agents diplomatiques ou consulaires les commissions rogatoires, si des conventions intervenues entre les Etats intéressés l'admettent ou si l'Etat sur le territoire duquel la commission rogatoire doit être exécutée ne s'y oppose pas.

Article 16.

L'exécution des commissions rogatoires ne pourra donner lieu au remboursement de taxes ou de frais de quelque nature que ce soit.

Toutefois, sauf entente contraire, l'Etat requis aura le droit d'exiger de l'Etat requérant le remboursement des indemnités payées aux témoins ou aux experts, ainsi que des frais occasionnés par l'intervention d'un officier ministériel, rendue nécessaire parce que les témoins n'ont pas comparu volontairement, ou des frais résultant de l'application éventuelle de l'article 14, alinéa 2.

3. jeżeli ono według zapatrywania Państwa, na którego obszarze ma być wykonane, mogłoby uchybić jego prawom zwierzchniczym lub zagrażać jego bezpieczeństwu.

Artykuł 12.

W razie niewłaściwości władzy rekwirowanej należy z urzędu odstąpić rekwizycję właściwej władzy sądowej tego samego Państwa, przestrzegając przepisów ustawowych, obowiązujących pod tym względem w tem Państwie.

Artykuł 13.

We wszystkich wypadkach, w których rekwizycja nie zostaje załatwiona przez władzę zawezwaną, winna władza ta zawiadomić o tem zaraz władzę rekwirującą i to w przypadku artykułu 11. z podaniem powodów, dla których odmówiono załatwienia rekwizycji, a w przypadku artykułu 12. z wymienieniem władzy, której rekwizycję odstąpięno.

Artykuł 14.

Przy załatwianiu rekwizycji winna władza sądowa stosować pod względem formy postępowania ustawy własnego kraju.

Należy jednak uczynić zadość wnioskowi władzy rekwirującej względem zachowania pewnej szczególnej formy postępowania, o ile forma ta nie sprzeciwia się ustawodawstwu Państwa rekwirowanego.

Artykuł 15.

Postanowienia artykułów poprzedzających nie wykluczają tego, iż każde Państwo wykona rekwizycję bezpośrednio przez swych przedstawicieli dyplomatycznych lub konsularnych, o ile umowy między Państwami interesowanymi zezwalają na to albo o ile Państwo, na którego obszarze rekwizycja ma być wykonana, nie sprzeciwia się temu.

Artykuł 16.

Z powodu wykonania rekwizycji nie będzie miał miejsca zwrot należności lub wydatków jakiegokolwiek rodzaju.

Państwo rekwirowane może jednak, z zastrzeżeniem odmiennej umowy, żądać od Państwa rekwirującego zwrotu należności, zapłaconych świadkom i rzeczoznawcom, oraz wydatków wynikłych wskutek współdziałania urzędnika wykonawczego, które stało się potrzebne z powodu nie stawienia się świadków lub wskutek ewentualnego zastosowania artykułu 14., ustęp 2.

III. Caution judicatum solvi.

Article 17.

Aucune caution ni dépôt, sous quelque dénomination que ce soit, ne peut être imposé, à raison soit de leur qualité d'étrangers, soit du défaut de domicile ou de résidence dans le pays, aux nationaux d'un des Etats contractants, ayant leur domicile dans l'un de ces Etats, qui seront demandeurs ou intervenants devant les tribunaux d'un autre de ces Etats.

La même règle s'applique au versement qui serait exigé des demandeurs ou intervenants pour garantir les frais judiciaires.

Les conventions par lesquelles des Etats contractants auraient stipulé pour leurs ressortissants la dispense de la *caution judicatum solvi* ou du versement des frais judiciaires sans condition de domicile continueront à s'appliquer.

Article 18.

Les condamnations aux frais et dépens du procès, prononcées dans un des Etats contractants contre le demandeur ou l'intervenant dispensés de la caution, du dépôt ou du versement en vertu soit de l'article 17, alinéas 1 et 2, soit de la loi de l'Etat où l'action est intentée, seront, sur une demande faite par la voie diplomatique, rendues gratuitement exécutoires par l'autorité compétente dans chacun des autres Etats contractants.

La même règle s'applique aux décisions judiciaires par lesquelles le montant des frais du procès est fixé ultérieurement.

Les dispositions qui précèdent ne s'opposent pas à ce que deux Etats contractants s'entendent pour permettre que la demande d'exequatur soit aussi faite directement par la partie intéressée.

Article 19.

Les décisions relatives aux frais et dépens seront déclarées exécutoires sans entendre les parties, mais sauf recours ultérieur de la partie condamnée, conformément à la législation du pays où l'exécution est poursuivie.

L'autorité compétente pour statuer sur la demande d'exequatur se bornera à examiner :

1° si, d'après la loi du pays où la condamnation a été prononcée, l'expédition de la décision réunit les conditions nécessaires à son authenticité;

2° si, d'après la même loi, la décision est passée en force de chose jugée;

III. Zabezpieczenie kosztów sporu.

Artykuł 17.

Jeżeli obywatele jednego z Państw umawiających się, mający miejsce zamieszkania w jednym z tych Państw, występują w innym Państwie przed sądem jako powodowie lub interwenienci, wówczas nie można na nich nałożyć obowiązku zabezpieczenia lub deponowania pod jakąkolwiek nazwą z tego powodu, iż są obcokrajowcami albo z powodu, iż nie mają w kraju miejsca zamieszkania lub pobytu.

Ta sama zasada stosuje się do złożenia zaliczki, której należałoby zażądać od powoda lub interwenienta celem pokrycia kosztów sądowych.

Układy, na zasadzie których Państwa umawiające się postanowiły uwolnić swych obywateli bez względu na ich miejsce zamieszkania od zabezpieczenia kosztów sporu lub od składania zaliczki na koszta sądowe, pozostaną i nadal w zastosowaniu.

Artykuł 18.

Orzeczenia, którymi w jednym z Państw umawiających się skazano na zwrot kosztów sporu powoda lub interwenienta, który w myśl artykułu 17., ustęp 1. i 2. albo w myśl ustawy, obowiązującej w Państwie, gdzie wniesiono skargę, był uwolniony od dania zabezpieczenia na koszta sporu, względnie od ich złożenia lub zaliczki na nie, winna właściwa władza na skutek żądania, postawionego w drodze dyplomatycznej, uznać bezpłatnie za wykonalne w każdym innym z Państw umawiających się.

Ta sama zasada obowiązuje co do orzeczeń sądowych, którymi później ustalono wysokość kosztów sporu.

Postanowienia powyższe nie wykluczają tego, iż dwa z pośród Państw umawiających się zawrą umowę, według której żądanie względem uznania wykonalności może być postawione także bezpośrednio przez stronę interesowaną.

Artykuł 19.

Orzeczenia co do kosztów będzie się uznawać za wykonalne bez przesłuchania interesowanych, lecz z zastrzeżeniem prawa rekursu dla strony skazanej stosownie do ustawodawstwa tego Państwa, gdzie wykonanie ma nastąpić.

Władza właściwa do rozstrzygania żądań o uznanie wykonalności winna ograniczyć badanie swoje do tego:

1. czy według ustaw kraju, gdzie zasądzenie nastąpiło, wygotowanie orzeczenia czyni zadość wymogom potrzebnym dla jego mocy dowodowej;

2. czy orzeczenie stało się według tych samych ustaw prawomocne;

3° si le dispositif de la décision est rédigé, soit dans la langue de l'autorité requise, soit dans la langue convenue entre les deux Etats intéressés, ou bien s'il est accompagné d'une traduction, faite dans une de ces langues et, sauf entente contraire, certifiée conforme par un agent diplomatique ou consulaire de l'Etat requérant ou par un traducteur assermenté de l'Etat requis.

Pour satisfaire aux conditions prescrites par l'alinéa 2, numéro 1 et 2, il suffira d'une déclaration de l'autorité compétente de l'Etat requérant constatant que la décision est passée en force de chose jugée. La compétence de cette autorité sera, sauf entente contraire, certifiée par le plus haut fonctionnaire préposé à l'administration de la justice dans l'Etat requérant. La déclaration et le certificat dont il vient d'être parlé doivent être rédigés ou traduits conformément à la règle contenue dans l'alinéa 2, numéro 3.

IV. Assistance judiciaire gratuite.

Article 20.

Les ressortissants de chacun des Etats contractants seront admis dans tous les autres Etats contractants au bénéfice de l'assistance judiciaire gratuite, comme les nationaux eux-mêmes, en se conformant à la législation de l'Etat où l'assistance judiciaire gratuite est réclamée.

Article 21.

Dans tous les cas, le certificat ou la déclaration d'indigence doit être délivré ou reçue par les autorités de la résidence habituelle de l'étranger, ou, à défaut de celles-ci, par les autorités de sa résidence actuelle. Dans le cas où ces dernières autorités n'appartiendraient pas à un Etat contractant et ne recevraient pas ou ne délivreraient pas des certificats ou des déclarations de cette nature, il suffira d'un certificat ou d'une déclaration, délivré ou reçue par un agent diplomatique ou consulaire du pays auquel l'étranger appartient.

Si le requérant ne réside pas dans le pays où la demande est formée, le certificat ou la déclaration d'indigence sera légalisé gratuitement par un agent diplomatique ou consulaire du pays où le document doit être produit.

Article 22.

L'autorité compétente pour délivrer le certificat ou recevoir la déclaration d'indigence pourra prendre des renseignements sur la situation de for-

3. czy tenor orzeczenia jest wygotowany w języku władzy rekwirowanej albo w języku, na który zgodziły się oba Państwa interesowane, względnie czy jest zaopatrzony w przekład na jeden z tych języków, który w braku odmiennej umowy musi być uwierzytelniony przez dyplomatycznego lub konsularnego przedstawiciela Państwa rekwirującego albo przez zaprzysiężonego tłumacza Państwa rekwirowanego.

Dla dopełnienia warunków, wymienionych w ustępie 2., liczba 1. i 2., wystarczy oświadczenie właściwej władzy Państwa rekwirującego co do prawomocności orzeczenia. Właściwość władzy tej winna być, z zastrzeżeniem odmiennej umowy, stwierdzona przez naczelnego urzędnika zarządu sprawiedliwości w Państwie rekwirującym. Wspomniane wyżej oświadczenia i potwierdzenia muszą być wygotowane lub przetłumaczone w myśl przepisu ustępu 2., liczba 3.

IV. Prawo ubóstwa.

Artykuł 20.

Obywatele jednego z Państw umawiających się dopuszczeni będą w każdym innym z tych Państw do prawa ubóstwa stosownie do obowiązujących tamże ustaw na równi z własnymi obywatelami tego Państwa.

Artykuł 21.

Świadcstwo ubóstwa lub oświadczenie co do niemożności ponoszenia kosztów sporu musi być w każdym wypadku wystawione lub przyjęte przez władze zwyczajnego miejsca pobytu albo w ich braku przez władze tymczasowego miejsca pobytu cudzoziemca. Jeżeli władze te nie należą do żadnego z Państw umawiających się, albo jeżeli one nie wystawiają lub nie przyjmują takich świadectw lub oświadczeń, wówczas wystarczy świadectwo lub oświadczenie dyplomatycznego lub konsularnego przedstawiciela kraju, do którego cudzoziemiec należy.

Jeżeli wnioskodawca nie przebywa w kraju, gdzie wniesiono prośbę o prawo ubóstwa, wówczas ma być świadectwo lub oświadczenie co do niemożności płacenia uwierzytelnione bezpłatnie przez dyplomatycznego lub konsularnego przedstawiciela kraju, w którym dokument ten ma być przedłożony.

Artykuł 22.

Władza, powołana do udzielania świadectwa ubóstwa lub do przyjęcia oświadczenia co do niemożności płacenia, może zasięgnąć u władz innych

tune du requérant auprès des autorités des autres Etats contractants.

L'autorité chargée de statuer sur la demande d'assistance judiciaire gratuite conserve, dans les limites de ses attributions, le droit de contrôler les certificats, déclarations et renseignements qui lui sont fournis.

Article 23.

Si le bénéfice de l'assistance judiciaire gratuite a été accordé au ressortissant d'un des Etats contractants, les significations relatives au même procès qui seraient à faire dans un autre de ces Etats ne pourront donner lieu qu'au remboursement par l'Etat requérant à l'Etat requis des frais occasionnés par l'emploi d'une forme spéciale en vertu de l'article 3.

Dans le même cas, l'exécution de commissions rogatoires ne donnera lieu qu'au remboursement par l'Etat requérant à l'Etat requis des indemnités payées aux témoins ou aux experts, ainsi que des frais nécessités par l'application éventuelle de l'article 14, alinéa 2.

V. Contrainte par corps.

Article 24.

La contrainte par corps, soit comme moyen d'exécution, soit comme mesure simplement conservatoire, ne pourra pas, en matière civile ou commerciale, être appliquée aux étrangers appartenant à un des Etats contractants dans les cas où elle ne serait pas applicable aux ressortissants du pays. Un fait qui peut être invoqué par un ressortissant domicilié dans le pays, pour obtenir la levée de la contrainte par corps, doit produire le même effet au profit du ressortissant d'un Etat contractant, même si ce fait s'est produit à l'étranger.

VI. Dispositions finales.

Article 25.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront déposées à La Haye, dès que six des Hautes Parties Contractantes seront en mesure de le faire.

Il sera dressé de tout dépôt de ratifications un procès-verbal, dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des Etats contractants.

Article 26.

La présente Convention s'applique de plein droit aux territoires européens des Etats contractants.

Państw umawiających się wyjaśnić co do stosunków majątkowych wnioskodawcy.

Władzy, która ma rozstrzygać o wniosku na przyznanie prawa ubóstwa, zastrzeżone jest w granicach jej upoważnień urzędowych prawo badania prawdziwości przedłożonych jej świadectw, oświadczeń i wyjaśnień.

Artykuł 23.

Jeżeli obywatelowi jednego z Państw umawiających się przyznano prawo ubóstwa, wówczas Państwo rekwirujące zwróci Państwu rekwirowanemu za doręczenia, które odnoszą się do tego samego procesu a mają być przedsięwzięte w innym z Państw umawiających się, jedynie wydatki, powstałe wskutek zastosowania pewnej szczególnej formy doręczenia w myśl artykułu 3.

W tym samym wypadku zwróci Państwo rekwirujące Państwu rekwirowanemu za załatwienie rekwizycji jedynie należności, zapłacone świadkom lub rzeczoznawcom, oraz wydatki, spowodowane przez ewentualne zastosowanie artykułu 14., ustęp 2.

V. Areszt osobisty.

Artykuł 24.

Aresztu osobistego jako środka egzekucji lub jako środka tylko zabezpieczającego nie można orzec w sprawach cywilnych lub handlowych przeciw cudzoziemcom, będącym obywatelami jednego z Państw umawiających się, w tych wypadkach, w których nie możnaby zastosować go w obec krajowców. Fakt, na który krajowiec, mieszkający w kraju, może się powołać celem uzyskania uchylenia aresztu osobistego, będzie miał to samo znaczenie dla obywatela jednego z Państw umawiających się i to nawet wówczas, jeżeli fakt ten zdarzył się za granicą.

VI. Postanowienia końcowe.

Artykuł 25.

Układ powyższy ma być ratyfikowany. Dokumenty ratyfikacyjne należy złożyć w Hadze, skoro sześć z pośród Wysokich Stron umawiających się będzie mogło to uczynić.

Co do każdego złożenia dokumentów ratyfikacyjnych spisany będzie protokół, którego uwierzytelniony odpis należy doręczyć drogą dyplomatyczną każdemu z Państw umawiających się.

Artykuł 26.

Układ niniejszy będzie miał w całej pełni zastosowanie do europejskich obszarów Państw umawiających się.

Si un Etat contractant en désire la mise en vigueur dans ses territoires, possessions ou colonies, situés hors de l'Europe, ou dans ses circonscriptions consulaires judiciaires, il notifiera son intention à cet effet par un acte, qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas. Celui-ci en enverra, par la voie diplomatique, une copie, certifiée conforme, à chacun des Etats contractants. La Convention entrera en vigueur dans les rapports entre les Etats qui répondront par une déclaration affirmative à cette notification et les territoires, possessions ou colonies, situés hors de l'Europe, et les circonscriptions consulaires judiciaires, pour lesquels la notification aura été faite. La déclaration affirmative sera déposée, de même, dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas, qui en enverra, par la voie diplomatique, une copie, certifiée conforme, à chacun des Etats contractants.

Article 27.

Les Etats représentés à la quatrième Conférence de droit international privé sont admis à signer la présente Convention jusqu'au dépôt des ratifications prévu par l'article 25, alinéa 1er.

Après ce dépôt, ils seront toujours admis à y adhérer purement et simplement. L'Etat qui désire adhérer notifie son intention par un acte qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas. Celui-ci en enverra, par la voie diplomatique, une copie, certifiée conforme, à chacun des Etats contractants.

Article 28.

La présente Convention remplacera la Convention de droit international privé du 14 novembre 1896 et le Protocole Additionnel du 22 mai 1897.

Elle entrera en vigueur le soixantième jour à partir de la date où tous les Etats signataires ou adhérents de la Convention du 14 novembre 1896 auront déposé leurs ratifications de la présente Convention, et au plus tard le 27 avril 1909.

Dans le cas de l'article 26, alinéa 2, elle entrera en vigueur quatre mois après la date de la déclaration affirmative et, dans le cas de l'article 27, alinéa 2, le soixantième jour après la date de la notification des adhésions.

Il est entendu que les notifications prévues par l'article 26, alinéa 2, ne pourront avoir lieu qu'après que la présente Convention aura été mise en vigueur conformément à l'alinéa 2 du présent article.

Jeżeli jedno z Państw umawiających się chce wprowadzić układ ten w swych pozaeuropejskich obszarach, posiadłościach lub koloniach albo okręgach swego sądownictwa konsularnego, wówczas winno ono wyrazić swój dotyczący zamiar w uwiadomieniu, które złożone będzie w archiwum Rządu niderlandzkiego. Rząd niderlandzki prześle uwierzytelniony odpis tego uwiadomienia każdemu z Państw umawiających się drogą dyplomatyczną. Układ uzyska moc obowiązującą co do stosunków pomiędzy Państwami, które na uwiadomienie to odpowiedzą oświadczeniem, wyrażającym ich zgodę, a pozaeuropejskimi obszarami, posiadłościami lub koloniami, tudzież okręgami sądownictwa konsularnego, do których uwiadomienie odnosi się. Oświadczenie, wyrażające zgodę, należy również złożyć w archiwum Rządu niderlandzkiego, który prześle jego uwierzytelniony odpis każdemu z Państw umawiających się drogą dyplomatyczną.

Artykuł 27.

Państwa, które były zastąpione na czwartej konferencji dla międzynarodowego prawa prywatnego, dopuszczone będą do podpisania powyższego układu aż do złożenia dokumentów ratyfikacyjnych, przewidzianego w artykule 25., ustęp 1.

Po złożeniu tych dokumentów będzie im zawsze wolno przystąpić do układu tego bez zastrzeżeń. Państwo, chcące przystąpić do układu, wyraża swój zamiar w uwiadomieniu, które będzie złożone w archiwum Rządu niderlandzkiego. Rząd niderlandzki prześle jego uwierzytelniony odpis każdemu z Państw umawiających się drogą dyplomatyczną.

Artykuł 28.

Układ niniejszy wstępuje w miejsce układu co do międzynarodowego prawa prywatnego z dnia 14. listopada 1896 oraz protokołu dodatkowego z dnia 22. maja 1897.

Wchodzi on w życie w dniu sześćdziesiątym po chwili, w której wszystkie Państwa, które podpisały układ z dnia 14. listopada 1896 lub przystąpiły do niego, złożą swe dokumenty ratyfikacyjne, odnoszące się do niniejszego układu, a najpóźniej w dniu 27. kwietnia 1909.

W przypadku artykułu 26., ustęp 2. wchodzi układ ten w życie w cztery miesiące po chwili oświadczenia, wyrażającego zgodę, a w przypadku artykułu 27., ustęp 2. w sześćdziesiątym dniu po chwili uwiadomienia o przystąpieniu.

Rozumie się samo przez się, iż notyfikacje, przewidziane w artykule 26., ustęp 2., mogą nastąpić dopiero wówczas, gdy układ niniejszy wszedł w życie w myśl ustępu 2. poprzedzającego artykułu.

Article 29.

La présente Convention aura une durée de 5 ans à partir de la date indiquée dans l'article 28, alinéa 2, pour sa mise en vigueur.

Ce terme commencera à courir de cette date, même pour les Etats qui auront fait le dépôt après cette date ou qui auront adhéré postérieurement et aussi en ce qui concerne les déclarations affirmatives faites en vertu de l'article 26, alinéa 2.

La Convention sera renouvelée tacitement de cinq ans en cinq ans, sauf dénonciation.

La dénonciation devra être notifiée, au moins six mois avant l'expiration du terme visé aux alinéas 2 et 3, au Gouvernement des Pays-Bas, qui en donnera connaissance à tous les autres Etats.

La dénonciation peut ne s'appliquer qu'aux territoires, possessions ou colonies, situés hors de l'Europe, ou aussi aux circonscriptions consulaires judiciaires, compris dans une notification faite en vertu de l'article 26, alinéa 2.

La dénonciation ne produira son effet qu'à l'égard de l'Etat qui l'aura notifiée. La Convention restera exécutoire pour les autres Etats contractants.

En foi de quoi, les plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et l'ont revêtu de leurs sceaux.

Fait à La Haye, le 17 juillet Mil Neuf Cent Cinq, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas et dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des Etats qui ont été représentés à la quatrième Conférence de Droit International Privé.

Pour l'Allemagne: (L. S.) von Schloezer.
Kriege.

Pour l'Autriche et
pour la Hongrie: " " C. A. Wydenbruck,
Ministre d'Autriche-
Hongrie.

Pour l'Autriche: " " Holzknecht, Chef de
section au Ministère
Impérial Royal autri-
chien de la Justice.

Pour la Hongrie: " " Töry, Secrétaire d'Etat
au Ministère Royal
hongrois de la Justice.

Artykuł 29.

Układ powyższy będzie obowiązywał przez przeciąg pięciu lat, licząc od dnia jego wejścia w życie, podanego w artykule 28., ustęp 2.

Termin ten rozpoczyna się z tym samym dniem także dla Państw, które dopiero po tej chwili złożyą ratyfikacje, albo dopiero później przystąpią do układu, a tak samo i co do oświadczeń, wyrażających zgodę a złożonych w myśl artykułu 26., ustęp 2.

Układ niniejszy będzie uważany za odnawiany milcząco co pięć lat, o ile nie nastąpi wypowiedzenie.

Wypowiedzenie musi być podane do wiadomości Rządu niderlandzkiego najmniej na sześć miesięcy przed upływem terminu, oznaczonego w ustępach 2. i 3.; rząd ten zawiadomi o niem wszystkie inne Państwa.

Wypowiedzenie może być ograniczone do pozaeuropejskich obszarów, posiadłości lub kolonii albo okręgów sądownictwa konsularnego, do których odnosiła się notyfikacja, uskuteczniiona w myśl artykułu 26., ustęp 2.

Wypowiedzenie ma skutek tylko odnośnie do tego Państwa, które je wniosło. Dla innych Państw umawiających się pozostaje układ w mocy.

W dowód tego podpisali pełnomocnicy układ niniejszy i zaopatrzyli go swymi pieczęciami.

Działo się w Hadze, dnia 17. lipca tysiąc dziewięćset piętego roku w jednym jedynym wygotowaniu, które należy złożyć w archiwum Rządu niderlandzkiego, a którego uwierzytelniony odpis ma być przesłany drogą dyplomatyczną każdemu z Państw, zastąpionych na czwartej konferencji dla międzynarodowego prawa prywatnego.

Za Niemcy: (L. S.) von Schloezer.
Kriege.

Za Austryę i za
Węgry: " " C. A. Wydenbruck,
poseł austriacko - wę-
gierski.

Za Austryę: " " Holzknecht,
szef sekcji w c. k. au-
stryackiem Minister-
stwie sprawiedliwości.

Za Węgry: " " Töry,
sekretarz stanu w król.
węg. Ministerstwie
sprawiedliwości.

Pour la Belgique: (L. S.) Guillaume.	Za Belgię: (L. S.) Guillaume.
„ „ Alfred van den Bulcke.	„ „ Alfred van den Bulcke.
Pour le Danemark: „ „ W. Grevenkop Castenskjold.	Za Danię: „ „ W. Grevenkop Ca- stenskjold.
Pour l'Espagne: „ „ A. de Baguer.	Za Hiszpanię: „ „ A. de Baguer.
Pour la France: „ „ Monbel. L. Renault.	Za Francję: „ „ Monbel. L. Renault.
Pour l'Italie: „ „ Tugini.	Za Włochy: „ „ Tugini.
Pour le Luxem- bourg: „ „ Cte. de Villers.	Za Luksemburg: „ „ hrabia Villers.
Pour la Norvège: „ „ F. Hagerup.	Za Norwegię: „ „ F. Hagerup.
Pour les Pays-Bas: „ „ W. M. de Weede. J. A. Loeff. T. M. C. Asser.	Za Niderlandy: „ „ W. M. de Weede. J. A. Loeff. T. M. C. Asser.
Pour le Portugal „ „ Conde de Selir.	Za Portugalię: „ „ hrabia Selir.
Pour la Roumanie: „ „ Edg. Mavrocordato.	Za Rumunię: „ „ Edg. Mavrocordato.
Pour la Russie: „ „ N. Tcharykow.	Za Rosję: „ „ N. Tcharykow.
Pour la Suède: „ „ G. Falkenberg.	Za Szwecję: „ „ G. Falkenberg.
Pour la Suisse: „ „ Carlin.	Za Szwajcaryę: „ „ Carlin.

Nos visis et perpensis conventionis huius stipulationibus, illas omnes et singulas pro Austria et pro Hungaria ratas hisce confirmatasque habere profiteamur ac declaramus verbo Nostro promittentes Nos omnia quae in illis continentur fideliter executioni mandatuos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentis ratificationis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro adpresso firmari jussimus.

Dabantur Viennae die decimo quinto mensis Aprilis anno Domini millesimo nongentesimo nono, Regnorum Nostrorum sexagesimo primo.

Franciscus Josephus m. p.

Aloisius liber Baro ab Aehrenthal m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Franciscus Peter m. p.

Caes. et Reg. Consul generalis.

Powyższy układ ogłasza się z mocą obowiązującą dla królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa z tym dodatkiem, iż wszystkie Państwa umawiające się z wyjątkiem Luksemburgu złożyły dokumenty ratyfikacyjne w dniu 24. kwietnia 1909.

Wiedeń, dnia 26. kwietnia 1909.

Bienert hr.

Hochenburger hr.